

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-10093/2017-ERU

V Ostravě 8. března 2018

Č. j. 10093-8/2017-ERU

USNESENÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-10093/2017-ERU a zahájeném dne 22. září 2017 z moci úřední ve smyslu ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s účastníkem řízení, kterým je právnická osoba **Valašské ZOD, družstvo**, se sídlem č. p. 622, 756 51 Zašová, IČO: 47151641, ve věci podezření ze spáchání pokračujícího přestupku dle ust. § 91 odst. 4 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

Správní řízení vedené Energetickým regulačním úřadem pod sp. zn. OSR-10093/2017-ERU s účastníkem řízení, kterým je právnická osoba Valašské ZOD, družstvo, se sídlem č. p. 622, 756 51 Zašová, IČO: 47151641 (dále jen „účastník řízení“), ve věci podezření ze spáchání pokračujícího přestupku dle ust. § 91 odst. 4 písm. d) energetického zákona, kterého se měl účastník řízení dopustit jakožto držitel licence na distribuci elektřiny č. 120103191, tj. provozovatel distribuční soustavy (EAN PLDS: ██████████) tím, že v rozporu s ust. § 25 odst. 11 písm. b) energetického zákona za období od 1. ledna 2016 do 30. dubna 2016 měsíčně nezpracovával a nepředával operátorovi trhu údaje z měření pro potřeby tvorby typových diagramů dodávek a potřebné údaje k uplatnění ceny za systémové služby a ceny za činnosti operátora trhu podle Pravidel trhu s elektřinou, se podle ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky zastavuje.

Odůvodnění

I. Úvod

Na základě vlastních zjištění Energetického regulačního úřadu (dále jen „Úřad“) bylo s účastníkem řízení dne 22. září 2017 zahájeno správní řízení ve smyslu ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky, v návaznosti na ust. § 46 správního řádu pro podezření ze spáchání pokračujícího přestupku dle ust. § 91 odst. 4 písm. d) energetického zákona.

II. Průběh správního řízení

Na základě Úřadu známých skutečností zaslal Úřad dne 22. září 2017 účastníku řízení Oznámení o zahájení správního řízení, č. j. 10093-2/2017-ERU, kterým ho informoval o zahájení správního řízení pod sp. zn. OSR-10093/2017-ERU ve věci možného spáchání pokračujícího přestupku dle ust. § 91 odst. 4 písm. d) energetického zákona, kterého se měl účastník řízení dopustit jakožto držitel licence na distribuci elektřiny č. 120103191, tj. provozovatel distribuční soustavy (EAN PLDS: ██████████), tím, že v rozporu s ust. § 25 odst. 11 písm. b) energetického zákona za období od 1. ledna 2016 do 30. dubna 2016 měsíčně nezpracovával a nepředával operátorovi trhu údaje z měření pro potřeby tvorby typových diagramů dodávek a potřebné údaje k uplatnění ceny za systémové služby a ceny za činnosti operátora trhu podle Pravidel trhu s elektřinou. Oznámení o zahájení správního řízení bylo účastníku řízení doručeno dne 22. září 2017.

Dne 5. října 2017 byly do správního spisu vedeného pod sp. zn. OSR-10093/2017-ERU záznamem č. j. 10093-3/2017-ERU z téhož dne vloženy kopie rozhodnutí Úřadu ze dne 17. září 2002, č. j. J3233/2001/300, o udělení licence č. 120103191 a výpis z obchodního rejstříku ohledně účastníka řízení ze dne 21. září 2017.

Dne 6. října 2017 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení z téhož dne označený jako „Věc: Oznámení o zahájení správního řízení“, ve kterém účastník řízení popsal průběh své registrace u operátora trhu v roce 2016, byť v přípise samotném u většiny dat uvedl rok 2017. Po obdržení výzvy Úřadu ze dne 28. ledna 2016, č. j. 00583-1/2016-ERU, podal účastník řízení dne 1. února 2016 žádost o registraci u operátora trhu. Smlouva byla uzavřena dne 15. února 2016 a dne 26. února 2016 byla účastníku řízení doručena zpráva od operátora trhu o registraci odběrného místa účastníka řízení ke dni 1. dubna 2016. Přístup do systému operátora trhu byl účastníku řízení umožněn dne 9. března 2017. Účastník řízení musel dále požádat provozovatele nadřazené distribuční soustavy o změnu smlouvy o připojení a registraci odběrného místa. Provozovatel nadřazené distribuční soustavy vyřídil žádost účastníka řízení až 1. dubna 2016 a požadavek byl realizován až k 1. květnu 2016. Od 1. května 2016 již účastník řízení řádně zasílá výkazy operátorovi trhu. Údaje za období leden až duben 2016 zpětně dodat nelze, protože to systém operátora trhu neumožňuje.

Dne 26. října 2017 byla do správního spisu vedeného pod sp. zn. OSR-10093/2017-ERU záznamem č. j. 10093-5/2017-ERU z téhož dne vložena kopie výzvy č. j. 00583-1/2016-ERU.

Dne 13. prosince 2017 zaslal Úřad Žádost o součinnost č. j. 10093-6/2017-ERU, kterou adresoval společnosti OTE, a.s. se sídlem Sokolovská 192/79, 186 00 Praha 8 – Karlín, IČO: 26463318 (dále jen „operátor trhu“). Úřad žádal operátora trhu o sdělení následujících skutečností:

- k jakému dni účastník řízení podal žádost o registraci ve smyslu ust. § 25 odst. 11 písm. d) energetického zákona,
- k jakému dni byl účastník řízení zaregistrován ve smyslu ust. § 25 odst. 11 písm. d) energetického zákona, příp. z jakého důvodu nebyl zaregistrován, ač žádost podal,
- k jakému dni byla zaregistrována distribuční soustava účastníka řízení v systému operátora trhu,
- k jakému dni byl účastníku řízení umožněn přístup do systému operátora trhu,

- zda je přístup do systému operátora trhu a registrace distribuční soustavy podmínkou pro plnění povinnosti zpracovávat a předávat údaje k uplatnění ceny za systémové služby a ceny za činnosti operátora trhu podle Pravidel trhu s elektřinou dle ust. § 25 odst. 11 písm. b) energetického zákona,
- zda účastník řízení v současnosti plní svou povinnost zpracovávat a předávat údaje k uplatnění ceny za systémové služby a ceny za činnosti operátora trhu podle Pravidel trhu s elektřinou dle ust. § 25 odst. 11 písm. b) energetického zákona, a pokud ano, od jakého data tak činí,
- zda je možné, aby účastník řízení zaslal zpětně operátorovi trhu údaje za období od 1. ledna 2016 do 30. dubna 2016, a pokud ano, zda je to pro operátora trhu účelné vzhledem k výkonu jeho činnosti.

Žádost o součinnost byla operátorovi trhu doručena dne 13. prosince 2017.

Dne 8. ledna 2018 byla Úřadu doručena odpověď operátora trhu z téhož dne. Operátor trhu na jednotlivé dotazy Úřadu odpověděl následovně:

- účastník řízení podal žádost o registraci ve smyslu ust. § 25 odst. 11 písm. d) energetického zákona dne 1. února 2016,
- účastník trhu dne 26. února 2016 uzavřel s operátorem trhu Smlouvu o předávání údajů. Tato smlouva nabývá účinnosti dnem založení lokální distribuční soustavy v informačním systému operátora trhu (dále jen „IS OTE“), nejdříve však dnem podpisu oběma smluvními stranami,
- lokální distribuční soustava účastníka trhu byla v IS OTE zaregistrována dne 1. května 2016 a toto datum je tedy rozhodné pro datum registrace účastníka trhu ve smyslu ust. § 25 odst. 11 písm. d) energetického zákona,
- aktivace v IS OTE proběhla ke dni 1. března 2016 a tím byl účastníku řízení umožněn přístup do portálu operátora trhu,
- registrace distribuční soustavy a přístup do portálu operátora trhu jsou nutnými podmínkami pro plnění povinnosti zpracovávat a předávat údaje k uplatnění ceny za systémové služby a ceny za činnosti operátora trhu podle Pravidel trhu s elektřinou dle ust. § 25 odst. 11 písm. b) energetického zákona. Pokud distribuční soustava není registrována v IS OTE, její provozovatel nemůže tuto povinnost plnit,
- účastník řízení v současnosti plní svou povinnost zpracovávat a předávat údaje k uplatnění ceny za systémové služby a ceny za činnosti operátora trhu podle Pravidel trhu s elektřinou dle ust. § 25 odst. 11 písm. b) energetického zákona, a to ode dne 1. května 2016,
- pokud distribuční soustava nebyla registrována, nelze pro předmětné období údaje k uplatnění ceny za systémové služby a ceny za činnosti operátora trhu podle Pravidel trhu s elektřinou dle ust. § 25 odst. 11 písm. b) energetického zákona předat zpětně.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-10093/2017-ERU ke dni vydání tohoto usnesení, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto usnesení úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Popis skutkového stavu

Účastník řízení je ode dne 17. června 2002 držitelem licence na distribuci elektřiny č. 120103191 pro následující vymezená území:

- „[redacted]“ o přenosové kapacitě [redacted] MWe, napětové hladině [redacted] kV, délce rozvodu [redacted] km a kabelovém způsobu vedení,
- „[redacted]“ o přenosové kapacitě [redacted] MWe, napětové hladině [redacted] kV, délce rozvodu [redacted] km a kabelovém způsobu vedení,
- „[redacted]“ o přenosové kapacitě [redacted] MWe, venkovním vedení o napětové hladině [redacted] kV a délce rozvodu [redacted] km a kabelovém vedení o napětové hladině [redacted] kV a délce rozvodu [redacted] km,
- „[redacted]“ o přenosové kapacitě [redacted] MWe, venkovním vedení o napětové hladině [redacted] kV a délce rozvodu [redacted] km a kabelovém vedení o napětové hladině [redacted] kV a délce rozvodu [redacted] km,
- „[redacted]“ o přenosové kapacitě [redacted] MWe, napětové hladině [redacted] kV, délce rozvodu [redacted] km a venkovním způsobu vedení.

Účastník řízení podal žádost o registraci u operátora trhu ve smyslu ust. § 25 odst. 11 písm. d) energetického zákona dne 1. února 2016, přičemž lokální distribuční soustava účastníka trhu byla zaregistrována ke dni 1. května 2016.

Dle skutečností známých Úřadu účastník řízení za období od 1. ledna 2016 do 30. dubna 2016 měsíčně nezpracovával a nepředával operátorovi trhu údaje z měření pro potřeby tvorby typových diagramů dodávek a potřebné údaje k uplatnění ceny za systémové služby a ceny za činnosti operátora trhu podle Pravidel trhu s elektřinou.

Ode dne 1. května 2016 je lokální distribuční soustava účastníka řízení registrována v IS OTE a účastník řízení plní své povinnosti dle ust. § 25 odst. 11 písm. b) energetického zákona.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Obecný právní rámec

Přestupku dle ust. § 91 odst. 4 písm. d) energetického zákona se dopustí držitel licence na výrobu elektřiny tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 25 odst. 1 písm. a) nebo c), 10 nebo 11 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval uvedeným přestupkem v návaznosti na porušení povinnosti vyplývající z ust. § 25 odst. 11 písm. b) energetického zákona, z něhož plyne, že provozovatel distribuční soustavy elektřiny, tj. držitel licence na distribuci elektřiny, je povinen zpracovávat a předávat operátorovi trhu údaje z měření pro potřeby tvorby typových diagramů dodávek a potřebné údaje k uplatnění ceny za systémové služby a ceny za činnosti operátora trhu podle Pravidel trhu s elektřinou. Tato povinnost je v tomto znění v energetickém zákoně zakotvena s účinností ode dne 1. ledna 2016.

IV. II. Právní posouzení skutku

V rámci správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení je držitelem licence na distribuci elektřiny č. 120103191, a to ode dne 17. června 2002. Dnem rozhodným pro vznik povinnosti dle ust. § 25 odst. 11 písm. b) energetického zákona byl 1. leden 2016, coby den nabytí účinnosti současného znění této povinnosti.

Účastník řízení podal žádost o registraci u operátora trhu ve smyslu ust. § 25 odst. 11 písm. d) energetického zákona dne 1. února 2016, přičemž lokální distribuční soustava účastníka trhu byla zaregistrována ke dni 1. května 2016.

Účastník řízení v období za období od 1. ledna 2016 do 30. dubna 2016 měsíčně nezpracovával a nepředával operátorovi trhu údaje z měření pro potřeby tvorby typových diagramů dodávek a potřebné údaje k uplatnění ceny za systémové služby a ceny za činnosti operátora trhu podle Pravidel trhu s elektřinou, přestože byl v tomto období držitelem licence na distribuci elektřiny a měl tedy povinnost dle ust. § 25 odst. 11 písm. b) energetického zákona.

IV. III. Formální a materiální stránka přestupku

Správní řízení bylo zahájeno pro časové období od 1. ledna 2016 do 30. dubna 2016, kdy s ohledem na vše výše uvedené má správní orgán za to, že účastník řízení, jakožto držitel licence na distribuci elektřiny č. 120103191, porušil ust. § 25 odst. 11 písm. b) energetického zákona, když v období od 1. ledna 2016 do 30. dubna 2016 měsíčně nezpracovával a nepředával operátorovi trhu údaje z měření pro potřeby tvorby typových diagramů dodávek a potřebné údaje k uplatnění ceny za systémové služby a ceny za činnosti operátora trhu podle Pravidel trhu s elektřinou, čímž naplnil formální znaky pokračujícího přestupku dle ust. § 91 odst. 4 písm. d) energetického zákona.

K právní kvalifikaci jednání účastníka řízení jako pokračujícího přestupku správní orgán uvádí následující. Na posouzení odpovědnosti za přestupky se užije úprava účinná v době spáchání posuzovaného jednání, která však neobsahuje definici pokračování ve správním deliktu (přestupku). Při absenci definice pokračujícího přestupku ve správním právu je nutné analogicky vycházet z ust. § 116 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění účinném do 30. června 2016, dle kterého pokračováním v trestném činu se rozumí takové jednání, jehož jednotlivé dílčí útoky vedené jednotným záměrem naplňují, byť i v souhrnu, skutkovou podstatu stejného trestného činu, jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení a blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku. U pokračování ve správním deliktu tedy dílčí útoky musí současně (i) naplňovat skutkovou podstatu stejného přestupku, (ii) vykazovat souvislost časovou a v předmětu útoku, (iii) být spojeny stejným nebo obdobným způsobem provedení a (iv) být vedeny jednotným záměrem pachatele. Správní orgán nad rámec uvedeného konstatuje, že obdobná definice je obsažena i v ust. § 7 zákona o odpovědnosti za přestupky (účinného od 1. července 2017).

Správní orgán dále konstatuje, že všechny podmínky pokračování v přestupku dle ust. § 91 odst. 4 písm. d) energetického zákona má za kumulativně splněné, když (i) účastník řízení opakovaně (po dobu 4 měsíců) neplnil svou povinnost dle ust. § 25 odst. 11 písm. b) energetického zákona, čímž opakovaně (jednou za každý měsíc) naplnil stejnou skutkovou podstatu přestupku, (ii) souvislost časová a v předmětu útoku zde je [předmětnou skutkovou podstatu účastník řízení naplňoval po dobu 4 měsíců tímž jednáním

(nezpracovával a nepředával operátorovi trhu údaje z měření pro potřeby tvorby typových diagramů dodávek a potřebné údaje k uplatnění ceny za činnosti operátora trhu podle Pravidel trhu s elektřinou)], (iii) dílčí útoky jsou spojeny stejným způsobem provedení [nezpracováním a nepředáním operátorovi trhu údajů z měření pro potřeby tvorby typových diagramů dodávek a potřebné údaje k uplatnění ceny za systémové služby a ceny za činnosti operátora trhu podle Pravidel trhu s elektřinou] a (iv) dílčí útoky byly vedeny jednotným záměrem [účastník řízení jakožto držitel licence na distribuci elektřiny je povinen bezpodmínečně znát a dodržovat povinnosti plynoucí mu nejen z držení této licence, ale také z jeho činnosti a i přesto tyto povinnosti nebyly ze strany účastníka řízení splněny].

Jelikož správní orgán shledal naplnění formálních znaků pokračujícího přestupku dle ust. § 91 odst. 4 písm. d) energetického zákona (v období od 1. ledna 2016 do 30. dubna 2016), musel se zabývat také materiální stránkou uvedeného přestupku.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka přestupku. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro přestupky. Podstatou přestupků je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty přestupku, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako přestupek, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka přestupku a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot.

Při posouzení materiální stránky přestupku je třeba vycházet zejména ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek.

Účel povinnosti držitele licence na distribuci elektřiny dle ust. § 25 odst. 11 písm. b) je třeba spatřovat zejména v tom, že na základě měsíčních výkazů provozovatele distribuční soustavy operátor trhu zpřístupní příslušnému provozovateli distribuční soustavy výpočet plateb za systémové služby, činnosti operátora trhu a na podporu elektřiny z podporovaných zdrojů.

Pro účely posouzení je však nutné také přihlídnout zejména k tomu, že v předmětném období lokální distribuční soustava účastník řízení nebyla registrována v IS OTE, tudíž účastník řízení svou povinnost dle ust. § 25 odst. 11 písm. b) energetického zákona fakticky nemohl vykonávat. Počínaje dnem 1. května 2016 (tedy ode dne registrace lokální distribuční soustavy účastníka řízení v IS OTE na základě jeho žádosti ze dne 1. února 2016) již účastník řízení svou povinnost dle ust. § 25 odst. 11 písm. b) řádně plní. Účastník řízení tedy tuto svou povinnost již téměř dva roky plní a neplnil ji pouze v období 4 měsíců, kdy ji fakticky ani vykonávat nemohl.

Výše uvedené skutečnosti poukazují na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení, nicméně tato společenská škodlivost dle správního orgánu nedosahuje takové míry intenzity, aby odůvodňovala závěr o naplnění materiální stránky

správního deliktu dle ust. § 91 odst. 4 písm. c) energetického zákona (společenská škodlivost jednání účastníka řízení je nižší než nepatrná).

IV. IV. Zastavení správního řízení

Aby mohl správní orgán postihnout delikventa za spáchání přestupku, musí být naplněna jak formální, tak i materiální stránka vytýkaného přestupku. V daném případě dospěl správní orgán k závěru, že vytýkané jednání účastníka řízení v období od 1. ledna 2016 do 30. dubna 2016 sice naplnilo formální stránku pokračujícího přestupku dle ust. § 91 odst. 4 písm. d) energetického zákona, nenaplnilo však materiální stránku uvedeného přestupku. Je tedy nutné konstatovat, že vytýkané jednání účastníka řízení v období od 1. ledna 2016 do 30. dubna 2016 není přestupkem dle ust. § 91 odst. 4 písm. d) energetického zákona, a proto správní orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení, tj. o zastavení správního řízení vedeného s účastníkem řízení pod sp. zn. OSR-10093/2017-ERU dle ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky.

Poučení

Proti tomuto usnesení lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení usnesení, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené usnesení připraveno k vyzvednutí. Rozklad proti usnesení nemá dle ust. § 76 odst. 5 správního řádu odkladný účinek.

Mgr. Lukáš Tecl, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava